

azzal, hogy kilépett-e a társaságból vagy sem — egyáltalán nem érinti.

Véleményünk szerint a fentidézett táblai döntésben és az ehhez hasonló egyéb ítéletekben kifejezésre juttatott felfogás jogi és gazdasági szempontból egyaránt súlyosan aggályos. Világos ellentétben áll a ke. rendelet 92. §-ában foglalt rendelkezéssel, de ellenkezik a kényszeregyesség jogintézményének szellemével is. Kétségtelen ugyanis, hogy a kényszeregyesség egy a kötelezettség terjedelmét korlátozó, mindig in personam ható egyeségi forma, amelyet kiterjesztőleg értelmezni nem lehet. Ahogyan ez elvre való tekintettel a kényszeregyesség joghatálya nem hat ki a kezes kötelezettségben állására, úgy nem befolyásolhatja ez a korábban kilépett tag helyzetét sem. Aki e társaságok tagja korábban megszűnt már lenni, annak felelőssége addig az időpontig keletkezett kötelezettségekre nézve, míg ő a társaság tagja volt, a K. T. ide vágó rendelkezéseivel fogva áll fenn. Ugyanezt az álláspontot erősíti egyébként az a jogi és gazdasági szempontból egyaránt figyelemreméltó körülmény, hogy az egyeségi eljárás során a korlátozó rendelkezések, az eljárás lebonyolításával kapcsolatos intézkedések, az eljárás megindítását kért társasági tagokra szorítkoznak. Akkor, amikor a társaság vagyoni helyzete az egyeségi kvóta szempontjából elbíraltatik, a társaságban még tényleg helyt foglaló tagok gazdasági pozíciója vétetik számitásba. Leheteilen eredményre vezetne, hogy az a kilépett tag, aki az eljárás szempontjából teljesen kívül marad, az egyeségi eljárásba ott kapcsolódjék csupán be, ahol ez számára kizárólagosan előnyt jelent, t. i. hogy az egyeség joghatálya reá is kiterjedjen. Az itt érintett bírói döntésekben kifejezésre jutó felfogásnak általánossá válása a visszaélések özönét vonhatná maga után s könnyen arra vezetne, hogy a vagyonos tagok a közkereseti vagy betéti társaságból adott pillanatban kilépve, az eljárás lefolytatására vagyontalan strohmann-társukat hagynák vissza — a megkötött egyeség joghatálya viszont rájuk is kiterjedne.

Dr. György Ernő.

Özvegyi jog és utólagos érdemtelenység. A Kuria újabb gyakorlatában állandósult az a tétel, amely az özvegyet az özvegyi jog megszerzése után is felelteti magatartásáért és adott esetben az özvegyi jog megszűnésének sanctiójával jár. Most a Kuria P. I. 4889/1926. sz. határozata igen jelentős eddig tisztázatlan kérdést világít meg. Kimondja ugyanis a hivatkozott kuriai határozat:

„Nem áll, hogy az a nő, aki a férje halálával ennek hagyatékára az özvegyi jogot már megszerezte, az özvegyi jogra utólag érdemtelené válna a férj halála után tanusított minden oly viselkedésével, amelynél fogva a házasság fennállása alatt a nőt tartásdíj meg nem illeti.

A nő az özvegyi jogra csak a férje emlékéét sértő, közmegebotránkozást keltő viselkedésével válik érdemtelené.”

A már megszerzett özvegyi jog elvonását a Kuria tehát éppugy szigorubb feltételhez köti, mint ahogy a bontóperi ítélettel a volt férj nevének tovább viselésére feljogosított nőtől is csupán hasonlóan súlyos esetben vonja meg a további névviselés jogát. De összhangban van ez a kuriai ítélet a magánjogi törvénykönyvjavaslatnak azzal a megértő és en-

gedékenyebb rendelkezésével is, amely az özvegyi jognak újabb férjhezmenetel esetére való megválthatóságáról rendelkezik. Mindenestre alkalmas a Kuria határozata arra, hogy a bosszuérzetből vagy gyűlölködésből fakadt kicsinyes zaklatást jelentő pereknek utját állja.

B. S.

Nemesi rend és közszerzemény. Ismeretes, hogy magánjogi törvénykönyvünk a közszerzeményi jognak rendek szerinti különbségét megszünteti és ezzel mai magánjogunkat egy már rég talaját vesztett anachronizmustól mentesíti. A polgári törvénykönyv codifikatórikus előmunkálatainak lassu felszivódásu folyamata alatt, bírói gyakorlatunk tompítani igyekezett az idejétmult, régi jogszabály következéseinek élet és sulyt tulajdonított a rendi megosztás mellett annak a foglalkozási körnek is, amely a házasság alatti szerzemény birtokába juttatta a feleket. Most, amikor a magánjogi törvénykönyv már az országgyűlés előtt fekszik, a Kuria teljes élességgel nyul vissza az ideiglenes törvénykezési szabályoknak már-már lassu, homokkal elborított rendelkezésére. A P. I. 7081/1926. számú határozat szerint: „Az, hogy az örökható egyszerű földmives módjára szerezte a vagyont és ennek szerzésében hasonló munkájával felesége is résztvett, az ideiglenes törvénykezési szabályok 13. §-ának alkalmazására nincs befolyással, mert ezek a nemesrendűek között a közszerzemény intézményét, tekintet nélkül a férj foglalkozásának minőségére, pusztán a férjnek a nemesi rendhez való tartozása alapján szabályozzák.“

Az ítélet szociális szempontból is sulyos méltánytalanságot jelent. Az a társadami milió, amelyben a házaselek együttéltek, nyilvánvalóan nem juttatta a feleség tudatába azt aényt, hogy ő egy nemes ember felesége. Így még ha a jogszabályok nem ismerésének következesei elháríthatlanul térhelnék is az asszonyt, a férje nemesrendűségéről való tájékozatlansága megfosztotta őt attól a lehetőségtől, hogy legalább szerződéses uton gondoskodják a közszerzeményi jogosultsága megalapozásáról.

A rendiség magánjogi visszahatásának hamvadó tüze egy utolsót lobbant a hivatkozott határozatban. Ennek a lobbanásnak fénye, amely világít, nincs, csak füstje van, amely fojt.

B. S.

Ideiglenes nótartás megegyezés különélés esetében. A járásbíróóság előtt folyó nótartási perben a férj azzal védekezik, hogy ő feleségével megegyezett, hogy külön mennek lakni és mivel az ily különélés a Kuria bontóperekben kifejldött praxisa szerint a nő részéről is vétkes (Magánjog Tára 1920. 35. sz., Kuria P. III. 808/1919., Jogi Hírlap 1927. 1048. sz. P. III. 5996/1926., u. o. 1248. sz. P. III. 2339/1927.): nótartásra nem köteles. A bíróságok és végső fokon a Kuria is (P. III. 2716/1927.) megállapította a tartási kötelezettséget, a következő indokolással: „Az alperes az életközösség meg-